

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2524/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-480/23-T

Název	Mateřská škola Opava, Edvarda Beneše-příspěvková organizace
Sídlo	Edvarda Beneše 989/6, 747 05 Opava-Kateřinky
E-mail	mseb@seznam.cz
IČO	71 000 101
Identifikátor	600 141 527
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Dáša Onderková
Zřizovatel	Statutární město Opava
Místo inspekční činnosti	Edvarda Beneše 989/6, Opava-Kateřinky
Inspekční činnost na místě	11. 12. 2023 – 14. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Opava, Edvarda Beneše-příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno v sedmi třídách, přijímány jsou děti od dvou do sedmi let. Do tříd jsou zařazovány podle věku. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 160 dětí, z nichž 16 ještě nedosáhlo tří let věku, 17 mělo odloženou školní docházku a sedmi dětem škola poskytuje podpůrná opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení. Zákonní zástupci jednoho dítěte informovali ředitelku o jeho individuálním vzdělávání.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy www.msebeneseopava.cz a na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2007. Její dlouholeté manažerské schopnosti se projevují v zajištění vhodných materiálně-technických podmínek pro vzdělávání dětí i podnětného pracovního prostředí pro zaměstnance školy. Dílčí nedostatky však byly zjištěny v přijímání opatření a kontrole jejich účinku v pedagogické praxi, nebo v implementaci platných právních předpisů do organizace vzdělávacího procesu. Škola má reálnou vizi, kterou ředitelka spolu s ostatními zaměstnanci postupně naplňuje. Jejich společným cílem je probudit v dětech aktivní zájem o poznávání a objevování, podporovat jejich touhu předvést, co umí, co dokáží a zvládnou. K tomu jim jsou partnery zákonní zástupci dětí. Ředitelka školy jmenovala zástupkyni statutárního orgánu, na kterou však nepřevzala žádné své kompetence. Hospitační činnost je realizována pouze ředitelkou, jedenkrát ročně cíleně hodnotí vzdělávání každou učitelkou. V průběhu školního roku vstupuje ředitelka do tříd opakovaně na kratší vhlady, tento systém poskytování zpětné vazby byl učitelskými v dotazníkovém šetření prováděném v průběhu inspekční činnosti označen jako plně dostačující. Začínajícím učitelkám věnuje škola zvýšenou pozornost, cílenou metodickou podporu jim poskytuje uvádějící učitelka, konzultace nabízí také ředitelka školy.

Vzdělávací proces byl zajištěn odpovídajícím počtem učitelek, jejich tým doplňuje jedna asistentka pedagoga a jedna školní asistentka. Rozpis přímé pedagogické činnosti umožňuje souběžné působení obou učitelek ve třídě po dobu pobytu venku a poledního stravování. Vedení školy klade důraz na profesní rozvoj pedagogů, informace získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků učitelky mezi sebou sdílí na pedagogických radách. V poslední době bylo vzdělávání zaměřeno např. na rozvoj řeči v předškolních zařízeních, pedagogickou diagnostiku, zařazování prvků zdravotní tělesné výchovy, polytechnické vzdělávání nebo práci s dětmi s autismem. Přesto odraz nově získaných informací do pedagogické praxe jednotlivých učitelek nebyl příliš znatelný.

Ředitelka školy účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejich priorit zaměřených na vybudování vhodného zázemí pro děti a postupnou modernizaci prostor. Ve spolupráci se zřizovatelem byla vytvořena a vybavena sedmá třída, průběžně dochází k doplňování a obměně didaktických pomůcek. Z investičního fondu školy bylo vytvořeno hřiště s polyuretanovým povrchem na školní zahradě. Jednotlivé třídy disponují dostatečným množstvím stavebnic, hraček, didaktických her, škola má k dispozici také pomůcky pro podporu digitálních kompetencí dětí. Jejich využití bylo inspekčním týmem zaznamenáno pouze v některých třídách. Bylo však patrné, že je děti využívají pravidelně, uměly je ovládat a samostatně s nimi pracovat,

což přispívá k všestrannému rozvoji funkčních gramotností s ohledem na věk a manuální zručnost dětí. Vybavení tříd sedacím nábytkem nebylo v některých třídách přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, dostatečně nezohledňovalo výšku dětí. Na budovu školy bezprostředně navazuje rozsáhlá školní zahrada, která je vybavena herními prvky podporujícími rozvoj obratnosti dětí.

Děti jsou seznamovány se školním řádem a způsobem přiměřeným jejich věku i s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Jsou také průběžně poučovány o možných rizicích a úrazech, jejich míra je nízká. Budova školy byla v době inspekční činnosti zajištěna proti vniknutí cizích osob, rodiče vstupují do prostor školy přiložením čipu. Školní stravování je smluvně zajišťováno Zařízením školního stravování Opava, příspěvková organizace. Dětem je podávána pestrá, nutričně vyvážená strava. Zařízení však neposkytuje dietní stravování, proto je dětem, jejichž zdravotní stav na základě lékařského potvrzení toto vyžaduje, umožněno individuální stravování formou donášky vlastní celodenní stravy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná vzdělávací nabídka byla v jednotlivých třídách realizována dle třídních vzdělávacích programů. Při jejich zpracování vycházely učitelky ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Objevujeme barevný svět. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky a vstřícně, děti byly vedeny k respektování druhých. Jen v některých třídách byla radostná atmosféra protkaná tématem právě probíhajícího integrovaného bloku a jednoznačně prokazující sounáležitost s komunitou.

Předškolní vzdělávání mělo v jednotlivých třídách odlišnou úroveň. Spontánní činnosti byly již od příchodu dětí do třídy doplňovány částečně řízenými, didakticky zacílenými aktivitami. Ve většině tříd však byla nevhodně omezena na jednu, převážně výtvarnou aktivitu. Jen ojediněle učitelky připravily dětem pestrou a atraktivní nabídku činností, děti při nich mohly využívat robotické hračky, interaktivní tabuli i jednoduché hudební nástroje. Volná dostupnost hraček, stavebnic i didaktických her vybízela k jejich využití v rámci spontánních činností. Ve většině tříd měly dostatečný prostor pro rozvinutí námětových her se sociálním učením i her konstruktivních. V některých třídách však učitelky dostatečně nerespektovaly zájem dětí, nevhodně je omezovaly jen na určitý typ hry.

Při řízených činnostech byly ve většině tříd využity pestré vzdělávací metody a formy. Dětem byly nabízeny aktivity v menších skupinách, při některých byly učitelkami efektivně motivovány a vedeny rozdělit si role a spolupracovat. Činnosti byly propojeny s reálnými situacemi, vycházely z dosavadních zkušeností dětí. Méně vhodná frontální forma byla v těchto třídách využita jen po nezbytně nutnou dobu, sloužila především k uvítacím rituálům a seznámení s nabídkou vzdělávacích aktivit pro daný den. Inspekčním týmem však bylo zaznamenáno i upřednostňování frontální formy práce s dětmi, což spolu s chybějící průběžnou motivací mělo za následek nízký zájem dětí o sdělované informace a chuť se do aktivit zapojovat. Ve třídách určených nejmladším dětem vzdělávací nabídka plně respektovala zvláštnosti této věkové kategorie. Docházelo k častému střídání krátkodobých činností, učitelky děti průběžně motivovaly k zapojení do nich. Ty se radostně účastnily hudebně-pohybových her, opakovaly písničky a říkanky, které již znaly i učily se nové. Společným znakem vzdělávací nabídky v jednotlivých třídách byla jednotná úroveň obtížnosti nabízených aktivit, v dostatečné míře nebyly zohledňovány individuální schopnosti dětí zjištěné pedagogickou diagnostikou.

Do denního programu byly učitelkami zařazovány cílené pohybové aktivity. Většinou zahrnovaly motivovanou rušnou část doplněnou pohybovými hrami. Jen ojediněle byly zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, které by cíleně posilovaly jednotlivé svalové skupiny. Celkovou zdatnost rozvíjely rovněž při pobytech venku. S ohledem na aktuální předvánoční období byly učitelkami upřednostňovány vycházky do okolí školy (prohlídka betlému a stromečku na náměstí nebo výzdoby v oknech a zahradách nedalekých domů), někdy v kombinaci s krátkým volným pohybem dětí.

Hodnocení dopoledních aktivit probíhalo průběžně, učitelky k němu často využívaly pouze paušální pochvalu za odvedenou práci. Inspekčním týmem bylo jen ojediněle zaznamenáno poskytnutí kvalitní zpětné vazby s prvky formativního hodnocení, které by konkretizovalo pokroky jednotlivců. V některých třídách byly děti učitelkami návodnými otázkami vhodně vybízeny k sebehodnocení, prozatím to však není běžnou součástí vzdělávacího procesu.

Osvojené sebeobslužné návyky děti uplatňovaly především při oblékání, hygieně a stolování. Mladším dětem vhodně dopomáhaly učitelky a školní asistentka. Děti mohly do určité míry rozhodnout o velikosti a skladbě jídla. Ve třídách byl po celý den k dispozici dostatek tekutin, učitelky děti nepobízely k jeho průběžnému využití. Organizované společné přechody na hygienu a stravování výrazně omezovaly samostatnost dětí i možnou potřebu zachování intimity. V některých třídách nebylo dostatečně zohledněno individuální tempo jednotlivců a tím nedocházelo k cílené podpoře prosociálních kompetencí. Škola respektuje potřebu relaxace a odpočinku dětí všech věkových skupin. Těm s nižší potřebou spánku byl nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku. Tento čas byl ve třídě dětí plnicích povinné předškolní vzdělávání věnován cílené podpoře dovedností potřebným pro bezproblémový přechod k základnímu vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Informace o dětech jsou do záznamových archů značeny jednou nebo dvakrát ročně, v některých třídách si učitelky vedou také průběžné zpřesňující informace o aktuálních konkrétních pokrocích jednotlivých dětí. Výsledky získané pedagogickou diagnostikou se však v dostatečné míře nevyužívají při plánování a realizaci každodenní vzdělávací nabídky. Nedocházelo tak k plnohodnotné diferenciaci nabízených aktivit a individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí.

Ve většině tříd byla patrna cílená práce s nastavenými pravidly, starší děti je již přirozeně dodržovaly. Děti se orientovaly v prostředí školy, komunikovaly bez zábran s vrstevníky, učitelkami, asistentkami i ostatními zaměstnanci školy. Během činností učitelky vytvářely pro děti příležitosti pro vyjadřování svých názorů, myšlenek i sdílení získaných vědomostí a zkušeností. Starší děti se dokázaly na určitou dobu soustředit a dokončit zadaný úkol.

Škola dlouhodobě buduje dobré vztahy s vnějšími partnery. Ve spolupráci se zřizovatelem vytváří odpovídající podmínky pro vzdělávání dětí, ale také se aktivně účastní veřejných akcí organizovaných zřizovatelem. Sama je organizátorem akcí, které jsou určeny nejen pro děti navštěvující mateřskou školu, ale také pro žáky škol základních i širokou veřejnost. Aktivně spolupracuje s nedalekou základní školou. Vzájemné návštěvy i využívání prostor obohacuje vzdělávání dětí a usnadňuje jejich přechod do základní školy. Vzdělávací nabídka je dětem doplňována také spoluprací s domovy pro seniory, městskou knihovnou, muzeem, střediskem volného času, místními spolky, hasiči nebo policií ČR.

Ředitelka spolu s pedagogy podporuje zdravé sebevědomí dětí zapojením do různých soutěží, včetně mezinárodních. Úspěchy dětí jsou prezentovány na webových stránkách školy a ve výroční zprávě. Veřejnou prezentací prací dětí škola zvyšuje povědomí a svou prestiž.

Komunikace mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí byla partnerská. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Občas nabízí exkurze do svých zaměstnání nebo pořádají besedy ke svým profesím. S oblibou se účastní mimoškolních akcí pořádaných školou, tato setkání umožňují prohlubovat neformální vztahy a navázat nová přátelství.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v dubnu 2017 došlo k přirozené obměně pedagogického sboru, postupně bylo doplněno a obnoveno materiální vybavení tříd, byly zrekonstruovány kuchyňky (výdejny stravy) a vybudováno nové hřiště na školní zahradě.
- Vedení školy dosud neaplikovalo účinná opatření, která by reagovala na zjištění v inspekční zprávě z roku 2017 v oblasti diferenciací vzdělávací nabídky s ohledem na výsledky pedagogické diagnostiky a v oblasti poskytování zpětné vazby.
- V září 2023 byla otevřena sedmá třída a tím i navýšena kapacita školy.

Silné stránky

- Organizace veřejných akcí, aktivní účast dětí na akcích pořádaných zřizovatelem a spolupráce s dalšími partnery obohacuje vzdělávání dětí a podporuje jejich souměřitelnost s místem, kde žijí.
- Škola se úspěšně zapojuje do různých soutěží, čímž je podporováno sebevědomí dětí a zvyšuje to prestiž školy. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní a řídicí systém není efektivně nastaven, není v dostatečné míře kontrolována účinnost přijatých opatření, dílčí nedostatky byly identifikovány také v souvislosti s dodržováním platných právních předpisů. (2.1)
- Poskytování zpětné vazby dětem stále nevyužívá prvků formativního hodnocení, sebehodnocení dětí není běžnou součástí vzdělávacího procesu ve všech třídách. (4.3)
- Prováděná pedagogická diagnostika neslouží jako východisko při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, tím nedochází k diferenciaci a individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Analyzovat stávající kontrolní a řídicí systém, věnovat zvýšenou pozornost platné legislativě a jejímu uplatnění při organizaci vzdělávacího procesu. Zaměřit na tuto oblast další vzdělávání vedoucích pracovníků.

- Přijímat promyšlená opatření a provádět důslednou kontrolu jejich naplňování a účinku.
- Uplatňovat výsledky pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci aktivit v několika úrovních obtížnosti pro diferenciaci vzdělávací nabídky, motivovat děti k plnění úkolů s ohledem na jejich potenciál.
- Využívat popisný jazyk při poskytování zpětné vazby dětem, vytvářet příležitosti pro sebehodnocení a vrstevnické hodnocení dětí.
- Motivovat děti k využití pitného režimu v průběhu celého dne.
- Zajistit v jednotlivých třídách sedací nábytek odpovídající antropometrickým požadavkům.
- Připravovat pestrou a atraktivní nabídku částečně řízených aktivit, respektovat zájem dětí při volbě činností.
- Podporovat samostatnost dětí při přesunech k hygieně a stravování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Objevujeme barevný svět platný od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2027
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024
3. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
4. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
5. Zápisy z jednání pedagogické rady konané ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
6. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
8. Dokumentace k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
10. Smlouva o zajištění školního stravování včetně dodatků a platného kalkulačního listu

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

3. 1. 2024